01/06/2022

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας για τις αποφάσεις της εν Ουκρανία Ρωσικής Εκκλησίας

/ Επικαιρότητα

Ανακοίνωση εξέδωσε η Ιερά Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας μετά τα πρόσφατα γεγονότα στη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Μόσχας στην Ουκρανία. Στο ανακοινωθέν, το ο οποίο υπογράφει ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας κ.κ. Επιφάνιος δίνεται απάντηση στις πρόσφατες αποφάσεις της υπό τον Μητροπολίτη Ονουφρίου Συνόδου της εν Ουκρανία Ρωσικής Εκκλησίας

Αναλυτικά το ανακοινωθέν αναφέρει:

Έχοντας μελετήσει τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες στις 30 Μαΐου 2022 σχετικά με τα αποτελέσματα των γεγονότων που πραγματοποιήθηκαν στο Κίεβο,

στις 27 Μαΐου 2022, με διάφορες ονομασίες -όπως «Συνάντηση επισκόπων, ιερέων, μοναχών και λαϊκών της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας», «Ιερά Σύνοδος της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας», «Συμβούλιο των Επισκόπων της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας», «Συμβούλιο της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας»- και χωρίς πολλά επίσημα δημοσιευμένα έγγραφα στη διάθεσή μας, η Ιερά Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας σημειώνει τα εξής.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας καλωσορίζει και υποστηρίζει όλες τις προσπάθειες για την οριστική κατάργηση της εξουσίας του Πατριαρχείου Μόσχας επί της Εκκλησίας στην Ουκρανία, ως εξουσίας αντικανονικής, που επιβλήθηκε με τη βία και είναι επιβλαβής για την Ορθοδοξία στην Ουκρανία. Αυτή η εξουσία είναι επικίνδυνη για την ίδια την ύπαρξη της Ουκρανίας λόγω της χρήσης των θεσμών της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας από τη ρωσική κυβέρνηση και της επιρροής τους στην Ουκρανία ως μέσο υβριδικής επιθετικότητας.

Δυστυχώς, δεν έχουν ακόμη δημοσιευθεί έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι ο θρησκευτικός οργανισμός «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία» (δηλαδή, Πατριαρχείο Μόσχας στην Ουκρανία) έλαβε τέτοιες αποφάσεις που άλλαξαν σημαντικά το καθεστώς της σε σύγκριση με την «ανεξαρτησία και αυτονομία στη διοίκηση» που παραχωρήθηκε στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία από τη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία το 1990. Και αυτό το καθεστώς της «ανεξαρτησίας και αυτονομίας στη διοίκηση» (του 1990) καθορίζει την παρουσία της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας ως μέρους της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και την εξάρτησή της από το Πατριαρχείο Μόσχας.

Η νέα έκδοση του Καταστατικού για τη Διοίκηση της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας (του Πατριαρχείου Μόσχας), καθώς και τα έγγραφα της Ιεράς Συνόδου ή Συμβουλίου των Επισκόπων της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της 27ης Μαΐου 2022, δεν έχουν δημοσιευθεί. Οι δηλώσεις των εκπροσώπων της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και οι αποφάσεις της Συνόδου της δείχνουν ότι από την άποψη της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας ο θρησκευτικός οργανισμός «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία» παραμένει στη σύνθεσή της και οι αλλαγές στο Καταστατικό Διοίκησης της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας μπορούν να τεθούν σε ισχύ μόνο μετά την «έγκρισή» τους από τον επικεφαλής της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Έτσι, βάσει των δημοσίως διαθέσιμων εγγράφων, δεν υπάρχει λόγος να ισχυριστεί κανείς ότι, μετά τα γεγονότα της 27ης Μαΐου 2022, ο θρησκευτικός οργανισμός «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία» έπαψε πραγματικά να είναι μέρος της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα.

Παρά την αναφορά στη Σύνοδο του Χάρκοβο του 1992, η 30ή επέτειος της οποίας

συνέπεσε με την ημερομηνία της παρούσας συνάντησης, οι συμμετέχοντες στα έγγραφά τους δεν ανέφεραν με κανέναν τρόπο πώς εκπληρώνονται ή πώς θα εκπληρωθούν οι υποσχέσεις των επισκόπων για την επίτευξη «κανονικής αυτοκεφαλίας της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας». Παρά την κανονική και ηθική χρεοκοπία της ίδιας της ιδέας της υποταγής της εν Ουκρανία Εκκλησίας στο Πατριαρχείο Μόσχας, η οποία είναι προφανής για την κοινωνία και τη συντριπτική πλειοψηφία των Ορθοδόξων στην Ουκρανία, η συνάντηση της 27ης Μαΐου δεν ξεκαθάρισε -έστω και υπό τη μορφή της Συνόδου στο Χάρκοβο πριν από 30 χρόνια- τη στάση της για την αυτοκεφαλία, πολύ περισσότερο δεν διακήρυξε την επιδίωξη ή έστω τη φιλοδοξία για την πραγματική της επίτευξη.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε τη Σύνοδο της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας (του Πατριαρχείου Μόσχας) στις 1-3 Νοεμβρίου 1991, η οποία υποστήριξε ομόφωνα την ανάγκη για αυτοκεφαλία της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Θα ξεχαστούν και θα αγνοηθούν εξίσου οι αποφάσεις της σημερινής Συνόδου της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στο μέρος που έρχονται σε αντίθεση με τη θέληση της Μόσχας; Υπάρχουν εγγυήσεις για την εφαρμογή τους; Η έλλειψη επίσημης δημοσίευσης εγγράφων και οι αντικρουόμενες δηλώσεις αξιωματούχων εγείρουν αμφιβολίες για τις πραγματικές συνέπειες της συνάντησης της 27ης Μαΐου.

Η Σύνοδος της (Αυτοκέφαλης) Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας εκφράζει τη χαρά της για την κατ’ αρχήν συμφωνία που επιτεύχθηκε εντός του θρησκευτικού οργανισμού «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία» σχετικά με την ανάγκη διαλόγου μεταξύ των δύο ορθόδοξων δικαιοδοσιών στην Ουκρανία. Από την πλευρά μας, επαναβεβαιώνουμε ότι ένας τέτοιος διάλογος πρέπει να ξεκινήσει χωρίς προϋποθέσεις ή τελεσίγραφα. Προσβλέπουμε σε συγκεκριμένες προτάσεις από την άλλη πλευρά για τα πρώτα βήματα του διαλόγου και τον διορισμό των υπευθύνων του διαλόγου.

Λυπούμαστε για την απόφαση της Συνόδου της «Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας» της 27ης Μαΐου να εγκριθούν όλες οι προηγούμενες αποφάσεις με τις οποίες, μετά τις διχαστικές ενέργειες του Πατριαρχείου Μόσχας, η δικαιοδοσία της «Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας» (δηλαδή, η εν Ουκρανία Ρωσική Εκκλησία) διέκοψε τους δεσμούς της με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, την Εκκλησία της Κύπρου και την Εκκλησία της Ελλάδος. Αυτό, καθώς και η μορφή της μνημόνευσης των Προκαθημένων στη λειτουργία που επέλεξε ο Μητροπολίτης Ονούφριος την περασμένη Κυριακή, επιβεβαίωσε de facto την εξάρτηση από τις αποφάσεις και τη θέση του Πατριαρχείου Μόσχας.

Εκφράζουμε την απογοήτευσή μας που η συνάντηση της 27ης Μαΐου δεν βρήκε αρκετά λόγια για να καταδικάσει την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και να υποστηρίξει τον αγώνα του ουκρανικού στρατού και του λαού ενάντια στους κατακτητές, δεν καταδίκασε τη θέση του Ρώσου Πατριάρχη Κύριλλου, αλλά απλώς «διαφώνησε» και ζήτησε να αλλάξει αυτή τη θέση. Οι εκφράσεις που επιλέγονται στο κείμενο των αποφάσεων είναι πολύ σύντομες και ήπιες σε σύγκριση με την τραγωδία που βιώνει ο λαός μας. Επίσης, δεν υπήρξε καμία λέξη καταδίκης και διάστασης από την ιδεολογία του «ρωσικού κόσμου», ενός αιρετικού εθνοφυλετικού δόγματος και ακρογωνιαίου λίθου για τη δικαιολόγηση του πολέμου της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας.
«Από τους καρπούς τους θα τους γνωρίσετε» (Ματθ. 7:16), μας διδάσκουν οι Γραφές. Επομένως, οι περιορισμένες πληροφορίες και οι αντιφατικές δηλώσεις δεν αρκούν επί του παρόντος για τα τελικά συμπεράσματα. Ως εκ τούτου, προσβλέπουμε στα συγκεκριμένα καλά αποτελέσματα των αποφάσεων της συνάντησης της 27ης Μαΐου και στηρίζουμε όλους όσους θα συμβάλουν στην επίτευξή τους.

Κίεβο, 31 Μαΐου 2022

Εκ μέρους της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας

† Ο Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Επιφάνιος